

FUNDAȚIA CULTURALA PRINCIPELE CAROL

CAMINUL CULTURAL

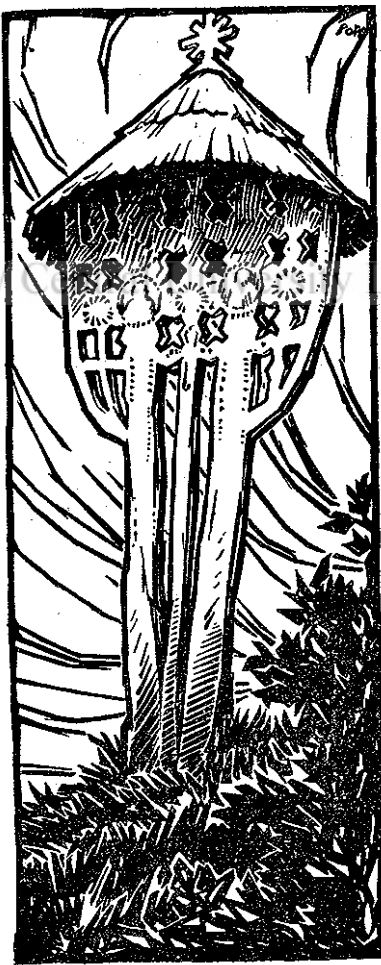
1 FEBRUARIE 1927. — BUCUREȘTI. — STRADA LATINĂ, 10

Ancheta socială.

Un cămin nu-și începe activitatea de cât pe temelul cercetării adânci a vieții din sat, sau din periferia târgului, pentru că toată vorba care va intra în programul de lucru al căminului trebuie să pornească de la realitatea cercetată și pipăită. O anchetă înseamnă o frământare de o lună, două în viața și în gândul primitiv al satului. Să cercetezi casă după casă, om după om, gând după gând. Să vezi după mii de ani de arhaică și modernă cultură, cum trăiește omul, stăpânit la noi de pământ și de practiclele primitive. Să-i privești casa în toate amănuntele ei, patul pe care își odihnește oasele, perna pe care își culcă capul, masa, scaunul, rufa, haina; cum mănâncă, ce mănâncă; lucrurile de care se servește; să vezi cum se luminează, cum se încălzește, cum se aerisește; să privești rânduiala lucrurilor, curățenia lor; să vezi cum își îngrijește copiii, cum îi învață; să vezi grija ori prețuirea cu cari caută la animale; să cercetezi curtea, gospodăria lui; să cauți pomul, floarea, stupul sau viermele de mătasă; să iei seama adânc la traiul lui de dimineață până seara, vara și iarna; să vezi dacă citește și ce citește; să cauți de are în casa lui o carte; să te interesezi dacă în casa mai sunt bătrâni cari povestesc și ce povestesc, dacă se cântă și ce se cântă; să urmărești gândul omului în felurilele chestiuni ale vieții sociale și politice; să pătrunzi în spiritul lui, în credința lui; să vezi ce știe și cât știe; să afli judecățile lui despre oameni și lucruri, despre viață ca și despre toată orânduirea în care se mișcă; să vezi în sfârșit dacă

viața și conștiința lui e în primitivitate ori a săltat pragul ei trecând în faza de cultură. Cercetând astfel satul vei ști tot ce este, de la o margine la alta; vei cunoaște tot răul și binele, iar activitatea Căminului va fi orientată în cuvântul ei, de povățuire și determinare de această realitate pipăită și pătrunsă. Atunci tot cuvântul va fi de folos pentru că acest cuvânt va sluji la trecerea omului din starea de primitivitate în starea de cultură. Acest cuvânt însă trebuie spus cu mult viu și cu multă căldură în suflet. Conferințele rostite de oameni cari vin de aiurea și ale căror subiecte nu sunt legate de realitatea vieții de acolo devin inutile ori cât de mare ar fi darul omului care le rostește. Cu asemenea conferințe, Căminul ori Ateneul popular, nu preschimbă nimic, nu construiește și nici nu dărâmă. Ceva mort trece peste sufletul oamenilor. Țăranul și târgovețul de periferie rămân, în starea lor de robi ai instinctului, curtea de țară e tot desgrădită, pomul de rod dispăre, scaiul stă semeț în prag iar dacă ceva vine să prefacă viața înecatată în golul ignoranței sunt lucrurile de import ale vieții de oraș, — o boală de nimicire, o perversitate, un danț de decadență, un cântec străin, un vițiu, o formă de distrugere a frumosului etnic.

Cuvântul deci care trebuie să vindece, să surpe prejudecăți, și să prefacă omul trecându-l de la o stare la alta trebuie să iasă din adevărul vieții, trebuie să fie urmarea unei anchete sociale plină de știință și de răbdare.

Troiță din Rovinari (Oltenia).

Șezătorile.

Omul are nevoie să mai rădă, să-și treacă vremea cu glumele, în tovărășia altora. Ar muri de urît, cât e noaptea de lungă pe timp de iarnă. Ori cât, te sature de somn, dacă te culci odată cu găinele.

Mai de mult, tineri și bătrâni, flăcăi și fete, știau cum să petreacă, fără să steie de geaba. Imbinau ce e folositor cu ce e plăcut. Intr'o seară la un gospodar, în altă seară la altul, făceau șezători. Unul spunea o glumă, altul o cimitură, bătrânii erau ascultați când povesteau domol câte o fatămplare din tinereță, și vremea trecea. Nici nu știau când cânta cucușul de miezul nopții. Și așa se scărmană lână, fusele sbârânaiau sau se desghioca popușoiul. Treaba mergea în răs și veselie.

Azi din păcate asemenea bun obiceiul s'a cam părăsit. Cei mai în vârstă se strâng la crășmă, de unde ies adesea sfădindu-se și cu bătai. Cei tineri și ei calcă pe urma bătrânilor, otrăvindu-și trupul cu rachiu dres cu tot ce e vătămător. Femeile și fetele rămân acasă, țiuindu-le urechile de urît sau se pun să vorbească unele pe socoteala altora, de unde se scornesc toate gălceville și zavistiile.

Bunele obiceiuri strămoșești se stâng, fără se punem altă ceva bun în loc. Șezătorile erau școli minunate. Minte se căsnea, să deie deslegare unei cimituri. Copiii ascultau cu sfințenie poveștile, care-i legănau în plăcute visări. Cântecel treceau din tată în fiu, iar între flăcăi și fete se legă deodată prietenie și apoi dragostea, care ducea la căsnicii cinstite și trainice.

Și doar azi nu e mai greu de șezători decât altădată. Odăile sunt mai largi, de poate încăpea lume mai multă. De tors ori scărmanat lână, e nevoie ca și mai înainte. De alungat grijile, slava Domnului, e nevoie și în vremurile noastre.

Nimic nu e mai ușor de cât de orânduit pe la anumiți gospodari, zilele în care se pot alcătui șezători. Ceiace pentru orașe sunt teatrele ori concertele, unde te duci ca să uiți de necazuri, la sat pot fi șezătorile. Unde mai pui că acum sunt și cărturari în sat. Un flăcău mai desghetat cetește din calendar, gospodarilor, ba o poveste, ba o poezie. Aceasta poate deschide focul. Fiecare apoi dă drumul la aceia ce știe. În satele unde sunt coruri, se pun într'un colț, acolo, flăcăi și fete și-i trag la cântece, de răsună satul.

Pe lângă toate, prin asemenea șezători se pot săvârși chiar binefaceri. Când se dă mână de ajutor la casa vre-unei vădane nevoiașe, cu mulți copii, ori la niște unchieși bătrâni, pomana e gata, fără să te simți.

Inviați șezătorile, prilej de muncă cu veselie, de apropiere sufletească dintre oameni și mai ales de liniștire a dușmăniilor.

(Calendarul Gospodarilor 1927).

Șezătorile sătești în Suedia.

În timpul lucrului gospodăresc la șezători, în murmurul roților de tors, femeile cântă rugăciuni. În casa parohului, la lucru de seară, se cetește sau se povestește ceva din vremile vechi. Incepe întâi preotul și apoi urmează: dascălul, ficele, argații și slujnicile. Cum sfârșește unul, începe cel de alături. Și lucru care se face e bun, trainic și de gust ales. Fantezia deșteptată de povestiri se împletește în desenele țesăturilor, în creștături și împletituri. Atmosfera în care se lucrează, dă poftă de muncă, de bună stare și dragoste pentru cămin...

Prin aceste șezători s-a ridicat viața satelor Suediei în cursul vremii...

Adunarea generală și Sfatul Căminelor.

Amintim conducătorilor căminelor culturale că în luna Decembrie trebuia să se țină adunarea generală a membrilor, conform art. 20 din Regulament. Unde nu s'a ținut până acum, președinții sunt obligați să convoace adunarea generală prin anunțuri, cu cel puțin două săptămâni înainte arătând ziua și localul de întrunire.

Atunci se alege și noul sfat, după instrucțiunile art. 10 din regulament.

Procesul verbal al acestei adunări (al doilea exemplar) se va trimite imediat Fundației.

Căminele cari n'au la îndemână exemplare din Regulament îl vor cere Fundației.

Cărți de membru.

Fiecare „Cămin“ să ceară Fundației cărțile de membru de care are nevoie. Pentru fiecare carte Căminul va fi debitat cu un leu. Cartea nu va fi dată de cât acelui membru care și-a plătit cotizația pentru susținerea Căminului. Această cotizație plus un leu valoarea cărții va fi trecută în cartea de membru. Cartea e valabilă numai pentru un an. Culoarea cărții din anul acesta e albă. Pe verso, fie care carte are înșirate datoriile membrilor ca ele să se fixeze în conștiința oamenilor și să trăiască potrivit lor.

Placarde.

Placarde cu vorbe înțelepte și gânduri de ale celor mai mari scriitori ai noștri se pot cumpăra de la Fundație pentru școale, cămine, atenee, cazărmi, bănci populare și oficii administrative. Ele trebuie să acopere pereții. Vor fi pagini deschise tuturilor și vor înfige în mintea oamenilor adevăruri cu cari trebuie să trăiască.

CETIȚI DUMINECA „PAGINA CULTURALĂ
A UNIVERSULUI“ SCRISA DE REDACTORII
ȘI MISIONARII FUNDAȚIEI PRINCIPELE CAROL

De la Cămine.

Căminul cultural *Renașterea din com. Cernădia, jud. Gorj*, are o bibliotecă de 464 volume, din care, în anul 1926, au fost citite 298 volume de către 376 cititori.

„Este îmbucurător faptul — zice darea de seamă — că dacă în 1922 rugam pe cineva să ia o carte dela mine ca să citească, mă refuză; azi sunt asaltat de cererile tuturor să le dau cărți, iar numele autorilor populari, ca, Creangă, Dulfu, Ispirescu, Pann, etc. au devenit cunoscute“.

Căminul a ținut 7 șezători „foarte mult cercetate și ascultate de săteni, în cari niciodată numărul auditorilor n'au fost sub 100“.

Sfatul a luat inițiativa ridicării unui monument al eroilor Cernădiei.

În depozitul de cărți s'au vândut cărți, icoane și rechizite de 1081 lei.

Farmacia căminului a dat doctorii la 63 bolnavi pentru 907 lei.

„Autoritatea morală a căminului e deja câștigată prin ideea în slujba căreia este pus, iar căminul nostru va avea o autoritate și mai înaltă, pe măsură ce va schimba mentalitatea poporului.“

„Când căminul nostru își încheie încă un an din viață, gândul său se îndreaptă către sătenii noștri și către intelectualii satelor,“

Este timpul, săteni, ca să părăsim starea de neîncredere și neștiință și să ne strângem ca membrii în jurul căminului, ca să ne putem vindica mai ușor rănile care ne rod la temelii gospodăriei, sănătății și neamului nostru.

Din căminul cultural trebuie să facem noi toți o adevărată cetățuie a culturii, din care să plece în cel mai unil bordeiu razele binefăcătoare și reformatoare a moravurilor noastre. Aici la Căminul cultural se poate căpăta adevăratul exemplu al vieții noastre și putem prin el să mergem către adevăratul progres, arătat de pastorul german — Better, în rândurile următoare: „Nu numărul de fapte și rezultate, de descoperiri și de invenții, pe cari le-am adunat cu grea muncă de secole și sub a căror povară deabiă mai putem respira, ci forța sufletească câștigată prin cultură, este cântarul pentru măsurarea progresului omenesc“.

Tovarășilor de luptă, intelectuali și oameni de bine ai satelor, le adresăm sincerul nostru apel de-a porni cu toții la muncă, pentru a face din satele noastre sate asemănătoare celor din mica Danemarcă, din Olanda sau din Suedia și Norvegia.

■ Căminul cultural „B. P. Hajdău“ din com. Băilești, Dolj, pregătește mari serbări culturale, cari se vor da în ziua de 25 Martie, când va sosi în localitate și o misiune a Fundației.

■ Căminul cultural „Cultul Eroilor“ din com. Lespezi, jud. Pălănceni și-a încheiat socotelile anului trecut având la încasări 214.425,35 lei și la cheltuieli 209.325,50 „ deci un sold de 5.132,45 „

Căminul luptă pentru construirea unui local propriu. Sala cea mare de adunări are 21 m. lungime și 8 m. lărgime.

Au ajutat toți locuitorii. Obștea „Ridicarea Țăranului“ a dăruit 100.000 lei, Primăria comunei 100.000 lei. Județul a promis tot 100.000 lei. Serbările date în folosul clădirii au adus 21.180 lei.

Cămine noi.

În luna Ianuarie s'au mai înființat următoarele cămine culturale:

- 5.3. «Infrățirea» Anghelști Putna.
- 5.14. «Julia Hajdău» Hajdău de sus, Hotin.
- 5.15. «Sf. Nicolae» Elisabeta Doamna, Roman.
- 5.16. «Principele Mihail» Beuca, Teleorman.

Notițe

■ Fundația retipărește pentru Paști, *Prohodul Domnului și Mântuirii noastre*. Cartea va fi ilustrată iar pentru corecta cântare a verseturilor s'au tras linii de ritm.

Comandați din vreme numărul necesar de exemplare.

■ D-na Vlașuță se ocupă în chip deosebit de Căminul dela Dragosloveni în care a locuit Vlașuță. Va fi acolo o bibliotecă, un muzeu regional, un atelier de țesătorie un atelier de împletituri de răchită, un dispensar de copii și o grădină gospodărită pentru a sluji de pildă, cu pomi, flori și albine. Fundația va da tot sprijinul său activității culturale desfășurată în cămin.

■ Căminele culturale din Basarabia vor fi inspectate pe rând în cursul acestui an de d. C. Iftim inspector al Fundației și Președinte al Ateneului popular din Tătărași.

■ La București, sub președinția d-lui Berceanu s'au ținut 2 ședințe a tuturor ateneelor populare din Capitală pentru coordonarea activităților lor cu a celorlalte instituții de cultură. Ateneele au vrut să înțeleagă mai de grabă ce sprijin pot avea dela celelalte așezăminte culturale. S'a discutat și programul de lucru. Asupra acestui program Fundația Principele Carol va prezenta în sediunța viitoare un desiderat de experiență și știință asupra întregii activități ce poate să se săvârșească prin Atenee.

■ Dr. Dan Berceanu, membru al asociației franceze pentru studiul cancerului și conferențiar al Fundației Principele Carol, va ține în cursul acestei luni o conferință intitulată: „Noțiuni moderne de profilaxie și tratament radical al cancerului“. Prin îngrijirea d-sale Fundația va răspândi niște afișe propuse și redactate de asociația franceză cu privire la cancer cari sunt o adevărată binefacere.

■ Conferențiarul Fundației cari vor vorbi în diferite orașe anul acesta sunt: Gala Galaction, Ioa Savin, Em Bucuța, T. Vianu, O. Cizek, Al. Marcu și Gh. D. Mugur.

■ Fundația a intervenit pe lângă Ministerul Instrucției ca toate școlile secundare din țară să sărbătorească în Februarie centenarul lui Beethoven. Pentru a fixa în conștiința tineretului viața acestui erou muzical al umanității, Fundația a pregătit o conferință care să se rotească în cadrul serbării de comemorare.

■ D. D. Ţoni și-a reluat activitatea de misionar și inspector al Căminelor Fundației.

■ La Sinaia s'a inaugurat Duminica trecută Ateneul popular „Vârful cu dor“. Conferința de deschidere a rostit-o d. Gh. D. Mugur. Ateneul făgăduiește o acțiune metodică și stăruitoare.

■ Se tipărește și va apare în curând „Dicționarul medical“ de Dr. V. Voiculescu. Se arată în el cum ne stau la îndemână o mulțime de leacuri, mai ales burueni și flori, cum pot fi folosite și pentru care boală anume. Va fi una din cărțile cele mai de nevoie. Să se însemne.

■ Conferențiarul Fundației s'au legat să țină în București cursuri ușoare și la Asociația femeilor creștine.

Înștiințare către Cămine.

Căminele sunt obligate ca până la 1 Martie c. să comunice Fundației:

1. Sediul Căminului.
2. No. membrilor și cotizația fie căruia.
3. Dacă au bibliotecă, numărul cărților.
4. Dacă au teren, câtă suprafață și cum îl cultivă.

La fie care 3 luni, Căminele vor trimite un raport de activitate, conform art. 34.

Așteptăm dările de seamă generale pe anul 1926.

Cărți

Pentru Bibliotecile Căminelor, de folos unele învățătorilor și preoților, altele părinților și copiilor, altele pentru activitatea în cămin:

Pentru preoți

	Lei
Seldon: Adevăratul preot sau ce-ar face Isus	40
Petrov: Pe urmele lui Isus	45

Pentru învățători

S. Mehedinți: Altă creștere	25
S. Mehedinți: Către noua generație	30
I. Simionescu: Oameni aleși (străinii)	45
I. Simionescu: Oameni aleși (români)	80
Gh. D. Mugur: Laboremus	20
Gh. D. Mugur: Căminul cultural	15
Ap. D. Culea: Literatură și sezătorile copiilor	23
Ap. D. Culea: Peniru a iubi copilăria	25

Pentru popor

A. Gorovei: Carte de drepturi și datori	15
M. Sadoveanu: Viețile Sfinților	35
M. Sadoveanu: Lacrămile Ieromonahului Veniamin	15
P. Dulfu: Isprăvile lui Păcală	30
P. Dulfu: Isus Mântuitorul	20
Ap. D. Culea: Când a fost Isus pe pământ	12
Ap. D. Culea: Când țineau plășii strajă la Nistru	22

Pentru copii

Robinson Crusoe	20
Ap. Culea: Daruri pentru copii	12
Collodi: Pățaniile lui Tândărică	30
De amicus: Cuore	45
Andersen: Mărgăritare	20

Teatru școlar

Lia Hârșu: Prinusul ingerilor	6
" " Domnița adormită	6
" " Steluțe de aur	4
" " Slujnica Maicii Domnului	4
" " Volbură Vodă	4
Constanța Hodoș: Teatru de copii	18

Teatru popular

Petru Savin: De sărbători	15
P. Dulfu: Păcală argat	20
F. Cristescu: Două surde	8
Speranță: Lângă pământ	4

COMANDAȚI BIBLIOTECI

Pentru orice sumă aveți la „Fundăția Principele Carol” Ea are un serviciu special de întocmire a bibliotecilor pentru orice sumă arătată. La comandă să se scrie în ce regiune cade comuna. Cărțile se trimit în pachete de câte 20 kg. E un mare ajutor pentru satele cari sunt departe de târguri și de librării.

Răspândiți larg în popor

ALBINA

Revistă întemeiată de Haret
O enciclopedie ilustrată

Administrația:

Fundăția Principele Carol

Abon. 100 lei anual

LAMURA

Revistă de cultură generală
pentru preoți și învățători

Administrația:

Fundăția Principele Carol

Abon. 100 lei anual

CĂMINUL CULTURAL

De GH. D. MUGUR cu colaborarea D-lor NICHIFOR
CRAINIC și Dr. V. VOICULESCU.

E o carte de nevoie pentru cei ce conduc organizațiile de
cultură pentru popor, mai ales pentru preoți și învățători
15 lei volumul.

CARTEA VREMII**COLECȚIE ENCICLOPEDICĂ
INGRIJITĂ DE NICHIFOR CRAINIC**

AU APARUT:

1. EM. BUCUȚA	LEGĂTURA ROȘIE
2. CHARLES MAURRAS	VIITORUL INTELEGENȚII
	trad. de T. Vianu
3. ION PILLAT	SATUL MEU
	Versuri
4. LUCIAN BLAGA	FENOMENUL ORIGINAL
	studii filosofice
5. H. IBSEN	PEER GINT
	trad. în versuri de Adrian Maniu
6. MIHAIL RALEA	INTRODUCERE ÎN SOCIOLOGIE
7. LUCIAN BLAGA	FAPTA
	joc dramatic
8. D. IANCOVICI	SOCIETATEA NAȚIUNILOR
9. ST. ZELEȚIN	NATIONALIZAREA ȘCOALII
10. PIRANDELLO	HENRIK IV
	trad. de Al Marcu
11. V. VOICULESCU	POEME CU ÎNGERI, versuri
12. OKAKURA KAZUZO	CARTEA CEAIULUI
13. N. DASCOVICI	DUNĂREA NOASTRĂ
14. MARIA RILKE	POVESTIRI DESPRE BUNUL D-ZEU

Indemnați pe toți să-și cumpere și să citească:

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Bibliotecă scoasă sub îngrijirea
D-lui I. SIMIONESCU prof. universitar

O broșură costă 5 lei. Comandați prin Fundație.

FUNDAȚIA CULTURALĂ
PRINCIPELE CAROL

STR. LATINA, 10, BUCUREȘTI

Căminului Cultural „**din comuna****judetului**

No. ....